

τὲ εἶδε τὸν βασιλέα μειδιῶντα. Οἱ δὲ ἀρχαῖοι αὐτοῦ ὑπῆρται οὐδέποτε ἐπλησίαζον αὐτὸν ἀρόβως, καὶ τοῖ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀπότομος λέξις ἐξῆλθε τοῦ στόματος αὐτοῦ. Τὴν ἐπιπέληξιν ἐξέφραξε διὰ χειρονομίας ἢ βλέμματος· ὁ δὲ ἀρχαῖος αὐτοῦ θαλαμηπόλος, Φερνάνδος Βίγγος, ἐξέπνευσεν ὑπὸ τρόμου ἐπιτύρας ποτὲ εἰς ἐαυτὸν τοιαύτην τινὰ ἄφωνον τοῦ βασιλέως δυσαρτέκειαν.

Ἡ μόνη τοῦ μονάρχου διασκεδασίς ἦν, νὰ διατρέχη τὴν νύκτα τὰς ὁδοὺς τῶν Βρυξελλῶν. Δύο ἢ τρεῖς πιστοὶ φύλακες μακρὸν ἀκολουθοῦντες ἐπαγρύπνου ἐπ' αὐτόν. Ὁ Φίλιππος Β', φέρων ἱματισμὸν ἰδιώτου, περιβεβλημένος ὑπὸ τοῦ πολυπτύχου αὐτοῦ ἐπανωφориου, περιφερέτο εἰς τὰς μᾶλλον ἐρήμους ὁδοὺς καὶ συνοικίας, ἠκραζέτο εἰς τὰς θύρας, ἐπροσπαθεῖ νὰ ἴδῃ διὰ τῶν σχισμάτων τῶν δικλείδων, καὶ οὕτω καθίστατο κύριος ἀποκρύφων οἰκογενειακῶν, ὡς ἐποιεῖτο χρῆσιν πολλὰκις ὅπως ῥάδιουργήσῃ τοὺς εἰς οὖς ταῦτα ἀνῆκον· οὐδέποτε ὅμως κατεγράτο αὐτῶν, ἰκανοποιούμενος ἀεὶποτε διὰ τῆς ἐκπλήξεως τῶν τάλαιπῶρων ἀνθρώπων, καὶ διεκπεραιῶν συήθως τὸ δράμα διὰ τινος μεγαλαωρίας αὐτοῦ ἀναπληρούσης τὰ θαύματα τῆς θείας προνοίας.

Ἐσπέραν τινὰ περιπλανώμενος, κατὰ τὸ σύνθηρες, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὄρουσ τῆς αὐλῆς παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ λιθίνου σκάμνου, εὐρισκομένου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐνώπιον ὄλων σχεδὸν τῶν οἰκιῶν, νεανίαν βαθῶς κοιμώμενον. Πλησιάζας καὶ τύψας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου τὸν ἀρπύνηεν.

— Ἄγνοεῖς λοιπόν, εἶπεν εἰς Φλαμανδικὴν διάλεκτον, ὅτι ἀπαγορεύεται ἢ ἐν ὑπαίθρῳ κατάκλισις. Ἄν διαβῶσιν ἐν-τεῦθεν περίπολοι, βεβαίως θέλουσι σὲ ἀπαγάγειν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Ἀδιάφορον, εἶπεν ὁ νεανίας Ἰσπανιστί· ὑπάγω ἐν τῇ στιγμῇ νὰ τελειώσω ὑπόθεσιν ἣν ἐσκόπειον νὰ φέρω εἰς πέρας περὶ τὸ λυκαυγές.

— Ὑπόθεσιν! τοιαύτην ὦραν;

— Ὑπόθεσιν, να!, καὶ ὑπόθεσιν σπουδαίαν

— Ἐκτός ἂν πρόκηται νὰ ληστεύσῃς πολίτην τινὰ παραβιάζων τὴν οἰκίαν του· ἄλλως, δὲν βλέπω ὅποια ἄλλη ὑπόθεσις δύνатаί νὰ σὲ ἀπασχολήσῃ τοιαύτην ὦραν, καθ' ἣν ὅλη ἡ πόλις κοιμᾶται.

— Αἶ! ἐσκέρθην τὴν παραβίαν τῆς οἰκίας, πρὸς ἣν, ἀδελφε, βλέπω ὅτι ἔχεις κλίτην τινὰ, ὡς ἐξάγω ἐκ τοῦ ἀφελοῦς τρόπου δι' οὗ λαλεῖς· ἀλλ' ἀπέβαλον τὸν κακὸν αὐτὸν συλλογισμόν, καὶ ἐμμένω εἰς τὴν πρώτην μου ἰδέαν.

— Καὶ δύνатаί τις νὰ μάθῃ ὅποια τις εἶναι αὐτὴ ἡ ἰδέα;

— Δὲν συνειδίζω, φίλε μου, νὰ ἐκμυτηρεύωμαι εἰς ἀνθρώπους οὖς ἀπαντῶ καθ' ὁδὸν τὴν δεκάτην ὦραν τῆς νυκτός. Κάμε μοι μόνον μίαν χάριν. Εἶμαι ξένος καὶ δὲν γνωρίζω ποῦ εὐρίσκειται ὁ ποταμὸς· λάβε τὴν καλωσύνην νὰ με ὀδηγήσῃς.

Ὁ Φίλιππος ἐνέδοκεν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ξένου, ἀλλ' ἠκολούθησε κατόπιν ἐποπτεῦσάν. Ὁ νεανίας ἐπορεύθη ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐσταμάτησεν ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, εἰς τι μέρος ὅπερ ἡ λάμψις

τῆς σελήνης παρέσχεεν αὐτῷ ὡς τὸ μᾶλλον ἀπότομον. Εἶτα γονυπετήσας καὶ ἀπευθύνας βραχείαν δέξιν πρὸς τὸν Θεὸν ἠτοιμάζετο νὰ κατακρηνητισθῇ, ὅτε ἠθάναθ' ἐπ' αὐτοῦ χεῖρα ἀποσύρουσαν αὐτὸν βιαίως.

Ἦτο ὁ βασιλεὺς.

— Μὴ μ' ἀναγκάζῃς νὰ πράξω ἐγκλημα πρὸ τοῦ θανάτου μου, εἶπε, ὁ Ἰσπανὸς σύρας ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ἐγχειρίδιον. Ἰδοὺ, μέλλω νὰ ἐκλέξω μεταξὺ θανάτου καὶ ἐγκλήματος. Ἄφες μὲ ν' ἀποθάνω, ἢ μὰ τὸν Θεὸν σὲ φονεῶ.

— Εἶσαι χριστιανὸς καὶ θέλεις ν' αὐτοχειριασθῇς;

— Παράδοξον εἶναι, ἀδελφε, νὰ οικειοποιηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μ' ἐξετάσῃ; καὶ νὰ με κρίνῃ; παραδοξότερον δὲ οἶ ἐγὼ ἀπαντῶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις σου καὶ παραδέχομαι τὴν κυριότητα τὴν λαμβάνεις ἐπ' ἐμοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔτυχεν οὕτως, μαθε ὅτι ἀνεχώρησα ἐκ Λισαβῶνος ἐπ' ἐλπίδι ν' ἀνεύρω κόρην τινὰ ἣν ὑπεραγαπῶ, καὶ τὴν ὅποιαν οἱ γονεῖς τῆς μοῖ ἀρροῦνται. Ἡ κόρη καὶ ὁ πατὴρ τῆς ἀνεχώρησαν ἐκ Βρυξελλῶν· ὅλα τὰ μίσα μου ἐξηγητήθησαν καὶ δὲν ἤδυνήθη, οὕτε λεπτόν ν' ἀποκτήσω, τί θέλεις νὰ κάμω; ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν ἡξίου, νὰ ὑπάγω νὰ κλέψω;

— Νὰ νυμφευθῇς; νὰ κάμῃς αὐτὴν τὴν τρέλλαν ἐνῶ εὐρίσκειται ἐν δυστυχίᾳ;

— Δὲν συνέβαινε τὸ αὐτὸ, φίλε μου, εἰς Λισαβῶνα, πιστεῦτόν μοι. Ἐάν οἱ γονεῖς τῆς Λουίζας Ραῦ ἀλλῆ συνήθου εἰς τὸ σοικεῖσιν τοῦτο, ἐγὼ ἤθελον εἶθαι τῶρα ὁ ζωγράφος τῆς Δόνας Ἰωάννας, ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως σας Φιλίππου Β', ἀλλὰ τ' ἀργοντάκια δὲν κατεδέχθησαν νὰ κάμουν γαμβρὸν ζωγράφον. Ἀνεχώρησαν διὰ τὰς Κάτω Χώρας, ὅπου ὁ πατὴρ ὑπῆρταν νὰ ἐκπληρώσῃ καθ' ὅν τι παρὰ τῷ βασιλεῖ. Τοῦς ἠκολούθησα, εἰδοί μετ' αὐτῶν συνεβάδιζεν ἡ ψυχὴ μου· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲν ὤδεον ἐφ' ἀμαξίας, ἐγὼ δὲ πεζῶ, εἶχον ἤδη ἀναχωρήσει ὅτε ἐγὼ ἔρθασα, καὶ δὲν ἤδυνήθη ν' ἀνακαλυφθῶ ποῦ διευθύνθησαν. Χθὲς, ἀποθηνήσκω τῆς πείρης, ἐξαντληθέντων τῶν ἐσχάτων μου μέσων, ἐπρότεινα εἰς τινὰ ξενοδόχον νὰ ζωγραφίσω τὴν εἰκόνα του ἐπ' ἀμοιβῇ ἐνός δαίτηνου· ἀλλ' ὁ ἀχρεῖος μ' ἐδίωξεν. Ἄφες με λοιπόν νὰ πνιγῶ, διότι ὁ δαίτηνος πολλὰκις μοὶ εὐρύσκειν εἰς τὸ οὖς καταχθονίους διαλογισμοῦς. Κακὴ σύμβουλος εἶναι ἡ πενία!

— Δὲν πρέπει ν' ἀπελπίζεσαι τόσον ὀργήγωρος, φίλε μου.

— Ἄλλ' ὅταν τις πεινᾷ καὶ δὲν ἔχη ἄρτον, τί νὰ κάμῃ;

— Ἴδωμεν, σὺ ἐλάλεις περὶ εἰκόνων ἐπ' ἀμοιβῇ ταλλήρου. Ἐπιθυμῶ τὴν εἰκόνα μου, καὶ δύνamai νὰ θανατήσω εἰκοσι λίβρας καισαροδουσιακάς. Λάβε τὸ χρυσοῦν τοῦτο νόμισμα ὅπερ ἀξίζει πλέον τῶν εἰκοσι λιβρῶν· τὸ περιπλέον μοὶ δίδεις αὐτίον.

— Δὲν θέλω ἐλεημοσύνην, εἶπεν ὁ Ἰσπανός, ἀρροῖς θεῖς τὸ χρυσοῦν νόμισμα.

— Μὰ τὸν Θεόν, θέλω τὴν εἰκόνα μου πραγματικῶς· καὶ διὰ νὰ πεισθῇς, γράψον εἰς τὸ φῶς τῆς λυχνίας αὐτῆς ἥτις φωτίζει τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἀπόδειξιν ἔχουσαν οὕτω· ἂ Ἐλαβον τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰκόνης ἣν θέλει ζητήσῃς ὁ ἐπιτέρων τὸ π'